

בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

גילוי לפי הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על סיכונים

ליום 30 בספטמבר 2023

מסמך זה מפורסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת :

<https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2023>

תוכן עניינים

4	יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול הסיכונים ונכסי סיכון משוקללים
4	(א) יחסים פיקוחיים עיקריים
5	(ב) הסיכונים המתפתחים
5	(ג) סקירת נכסי סיכון משוקללים
6	הרכב ההון
6	(א) הרכב הון פיקוחי
10	יחס המינוף
10	(א) השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
11	(ב) יחס המינוף
12	סיכון אשראי
12	(א) איכות האשראי של חשיפות אשראי
13	(ב) שיטות להפחתת סיכון אשראי
14	(ג) חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון
17	סיכון אשראי של צד נגדי
17	(א) ניתוח חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי לפי גישה פיקוחית
18	(ב) חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי לפי תיק פיקוחי ומשקולות סיכון
20	סיכון שוק
21	(א) סיכון שוק בגישה הסטנדרטית
22	סיכון נזילות
22	(א) יחס כיסוי נזילות
23	(ב) מספר התצפיות ששימשו בחישוב יחס כיסוי הנזילות הממוצע
23	(ג) ניתוח תוצאות יחס כיסוי הנזילות
25	(ד) יחס מימון יציב
29	נספחים
29	מילון מונחים מקוצר

הערות:

1. גילוי זה מותאם להוראת הדיווח לציבור העדכנית שמספרה 651 של בנק ישראל.
2. דוח זה הינו נספח לדוחות הכספיים. ככלל, ניתן למצוא סקירה תמציתית על סיכונים ואופן ניהולם בדוח הדירקטוריון וההנהלה שבדוחות הכספיים.
3. ניתן למצוא מידע פיקוחי נוסף בדבר "תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו" באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2023>

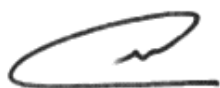
הקדמה

בנק מרכנתיל פועל במגוון מגזרי הפעילות הבנקאית, לרבות בנקאות מסחרית, בנקאות פרטית ובנקאות קמעונאית, ומעניק מגוון של מוצרים בנקאיים. פעילות זו מלווה בחשיפה לסיכונים, בין היתר: סיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים תפעוליים, סיכונים טכנולוגיים המידע, סיכונים מיקור חוץ, סיכונים סייבר, סיכון נזילות וסיכונים ציוד, אשר מפוקחים ומנוהלים על ידי בעלי תפקידים וגורמי בקרה (קווי הגנה) שונים, החל מהדירקטוריון והנהלה ועד ליחידות המטה והסניפים. תפיסת ניהול הסיכונים של הבנק תומכת בשיפור יכולתו לזהות ולנהל סיכונים קיימים ופוטנציאליים, במטרה להשיג את יעדיו העסקיים, תוך קיום מנגנוני פיקוח ובקרה נאותים, באופן שיבטיח את הנאותות ההונית של הבנק ואת יציבותו לאורך זמן. מסגרת ניהול הסיכונים יוצרת מידתיות ואיזון בין הגורמים העסקיים והתפעוליים לבין הגורמים העוסקים בפיקוח, בקרה, ניהול סיכונים וביקורת. הבנק אומד את סיכוניו באופן מתמשך בשני תהליכים מרכזיים: הראשון - מדי רבעון נכתב מסמך סיכונים ע"י החטיבה לניהול סיכונים אשר נדון בהנהלה ובדירקטוריון, והשני הוא הכנת מסמך הערכת נאותות הלימות ההון המוגש אחת לשנה ומסכם את תהליך ה-ICAAP של הבנק.

ביום 24 באוקטובר 2023, בשל המלחמה, הורידה חברת דירוג האשראי S&P (אליה חשוף הבנק לשינויי הדירוג) את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל מ-"יציבה" ל"שלילית" כאשר דירוג האשראי של מדינת ישראל נותר ברמה של AA-. כמו כן הודיעה החברה כי הורדת דירוג האשראי עלולה להתבצע במידה והעומדות הצבאיות יתרחב באופן מהותי, כאשר תרחיש הבסיס מניח שהסכסוך הצבאי יתמקד ברצועת עזה ולא יתרחב לאזורים נוספים. ביום 31 באוקטובר 2023 עדכנה S&P מעלות את תחזית הדירוג של החברה האם ושל הבנק מ-"יציבה" ל"שלילית". בה בעת אשררה S&P מעלות את דירוגי המנפיק של בנקים אלה, ilAAA, ואת דירוגי ההנפקות שלהם ושל חברות ההנפקות שלהם. השינוי בתחזית הדירוג הינו המשך ישיר להודעת חברת דירוג האשראי S&P לשינוי תחזית הדירוג של מדינת ישראל מ-"יציבה" ל"שלילית". כשבוע לפני ההודעה, ביום 19 באוקטובר 2023 הציבה חברת דירוג האשראי מודיט את דירוג האשראי של ישראל, העומד על רמת A1, תחת "מעקב הורדת דירוג", ובכך הצטרפה לחברת הדירוג פיץ' שהודיעה ביום 17 באוקטובר 2023, על הצבת דירוג האשראי של מדינת ישראל, העומד על רמת A+, תחת "רשימת מעקב שלילית". המשמעות היא ביצוע מעקב טרם הורדת דירוג ובעקבות כך גם מעקב לדירוג חמשת הבנקים הגדולים. [התייחסות ראה בדוח כספי](#).

ביום 8 באוגוסט 2023 סיים מר ציון בקר את כהונתו כראש החטיבה לבנקאות מסחרית בבנק. בשלב זה ועד לאישור מחליף, מכהן המנכ"ל, מר יהושע בורשטיין, גם כמנהל החטיבה לבנקאות מסחרית. ביום 11 בספטמבר 2023 החליט הדירקטוריון למנות את מר דודי מימון המכהן כסמנכ"ל וראש החטיבה הקמעונאית, לתפקיד ראש החטיבה לבנקאות מסחרית בבנק, ביום 15 בנובמבר 2023 התקבל אישור הפיקוח על הבנקים למינוי. מועד תחילת הכהונה נקבע ליום 17 בדצמבר 2023. ביום 11 בספטמבר 2023 החליט הדירקטוריון למנות את גבי ורד אביטן לחברת הנהלה, בתפקיד סמנכ"ל וראש החטיבה הקמעונאית בבנק, ביום 15 בנובמבר 2023 התקבל אישור הפיקוח על הבנקים למינוי. מועד תחילת הכהונה נקבע ליום 17 בדצמבר 2023.

גילוי זה מהווה מידע משלים לדוחות הכספיים של הבנק בנושאי ניהול סיכונים והון. המידע להלן מפורסם בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים בו נדרש הבנק לפרסם דוח על הסיכונים באתר האינטרנט, הכולל מידע כמותי מפורט ומידע איכותי על הסיכונים ואופן ניהולם לפי דרישות הרגולציה (ובמיוחד הוראות הפיקוח על הבנקים), הגילוי של ועדת באזל, הוועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board) ומקורות נוספים. דוח זה נועד לאפשר לקוראי הדוחות של הבנק להעריך מידע משמעותי שכלול בהם לגבי ניהול הסיכונים, ההון והחשיפות העיקריות. מידע רלוונטי נוסף ניתן למצוא בפרק "סקירת סיכונים" בדוח הדירקטוריון והנהלה. בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 26.11.2023 במסגרת אישור הדוחות הכספיים ליום 30.9.2023, הוחלט לאשר ולפרסם את הדיווח בנושא "הגילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים".

מוחמד עווד
מנהל הסיכונים הראשי

יהושע בורשטיין
המנהל הכללי

ברק נרדי
יו"ר הדירקטוריון

יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול הסיכונים ונכסי סיכון משוקללים

(א) יחסים פיקוחיים עיקריים

ה	ד	ג	ב	א	על בסיס מאוחד ליום :
30/09/2022	31/12/2022	31/03/2023	30/06/2023	30/09/2023	
הון זמין (במיליוני ₪)					
3,930	4,046	4,267	4,581	4,785	1 הון עצמי רובד 1
3,837	3,955	4,201	4,517	4,723	1A הון עצמי רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
3,930	4,046	4,267	4,581	4,785	2 הון רובד 1
3,837	3,955	4,201	4,517	4,723	2A הון רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
4,951	4,970	5,206	5,527	5,738	3 הון כולל
4,858	4,879	5,140	5,463	5,676	3A הון כולל, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
נכסי סיכון משוקללים (במיליוני ₪)					
36,196	36,543	37,875	38,623	39,439	4 סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
יחסי הלימות הון (באחוזים), לפי הוראות המפקח על הבנקים					
10.86%	11.07%	11.27%	11.86%	12.13%	5 יחס הון עצמי רובד 1
10.58%	10.82%	11.10%	11.71%	11.98%	5A יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
10.86%	11.07%	11.27%	11.86%	12.13%	6 יחס הון רובד 1
10.58%	10.82%	11.10%	11.71%	11.98%	6A יחס הון רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
13.68%	13.60%	13.75%	14.31%	14.55%	7 יחס הון כולל
13.40%	13.35%	13.57%	14.14%	14.39%	7A יחס הון כולל, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
9.21%	9.22%	9.22%	9.22%	9.23%	11A יחס הון עצמי רובד 1 הנדרש ע"י המפקח על הבנקים*
1.65%	1.85%	2.05%	2.64%	2.90%	12A יחס הון עצמי רובד 1 זמין, מעבר לנדרש ע"י המפקח על הבנקים*
יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
69,139	68,395	68,122	67,119	65,473	13 סך החשיפות (במיליוני ₪)
5.7%	5.9%	6.3%	6.8%	7.3%	14 יחס המינוף (באחוזים)
5.5%	5.8%	6.2%	6.7%	7.2%	14A יחס המינוף, לפני השפעות הוראות המעבר ותוכנית ההתייעלות (באחוזים)
יחס כיסוי נזילות, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
15,208	14,493	12,666	11,860	10,244	15 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
11,423	11,036	9,776	8,434	8,029	16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
133.0%	131.0%	130.0%	141.0%	128.0%	17 יחס כיסוי נזילות (באחוזים)
יחס מימון יציב, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
43,741	43,528	43,118	44,008	43,698	18 סך הכל מימון יציב זמין
35,674	34,656	35,089	34,649	35,269	19 סך הכל מימון יציב נדרש
122.6%	125.6%	122.9%	127.0%	123.9%	20 יחס מימון יציב נטו (באחוזים)

* לרבות דרישות הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.

ברבעון השלישי לשנת 2023 חלה עלייה של כ- 4.5% בהון רובד 1 ועלייה בשיעור של כ- 3.8% בהון הכולל. מנגד נרשם גידול בשיעור של כ- 2.1% ביתרת הנכסים המשוקללים לסיכון, דבר שהוביל לעלייה של כ- 0.27% ביחס הלימות הון רובד 1 ועלייה של כ- 0.24% ביחס הלימות ההון הכולל. ביחס המינוף נרשמה עלייה בשיעור של כ- 0.48%. לפירוט ראה גילוי [יחס מינוף מפורט](#), [והתייחסות בדוח כספי](#).

ב) הסיכונים המתפתחים

אתגרי סביבת המקרו ובכלל זה ההשפעה של המלחמה על רמת האינפלציה ומתווה הריבית, שערי החליפין ורמת התעסוקה במשק, צפויים להשפיע בצורה מהותית על הכנסות ורווחיות המערכת הבנקאית ולהוביל לעליה בפרופיל הסיכונים, בדגש על סיכוני אשראי, מודל עסקי ושוק.

בשלב זה מוקדם לעדכן את הערכות הסיכון, אך הבנק עוקב מקרוב אחר התפתחות החשיפות לרבות ניטור הדוק אחריהן, בין היתר באמצעות שימוש בתרחישים ברמות חומרה שונות. לפרטים נוספים, ראה [הדוח הכספי ליום 30.9.2023](#) ו- [דוח שנתי 2022](#).

לפרטים נוספים, ראה "גילוי לפי הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על סיכונים" אשר עומד לעיון [באתר האינטרנט](#). לפרטים בדבר פרופיל הסיכון ולפרטים בדבר טבלת גורמי סיכון, ראה [בדוח הדירקטוריון וההנהלה – "סקירת הסיכונים" הקיים באתר האינטרנט](#).

ג) סקירת נכסי סיכון משוקללים

להלן סקירה כללית על סך נכסי הסיכון המשוקללים (RWA) במיליונים.

	א	ב	ג	ד
	נכסי סיכון משוקללים		דרישות הון מזעריות*	
	30/09/2023	30/06/2023	30/09/2023	30/06/2023
1	סיכון אשראי (גישה סטנדרטית) *	34,097	4,262	4,198
6	סיכון אשראי של צד נגדי (גישה סטנדרטית)	127	16	15
10	התאמה בגין סיכון אשראי (CVA)	158	20	9
15	סיכון סילוק (Settlement risk)	-	-	-
16	חשיפות איגוח (גישה סטנדרטית)	-	-	-
25	סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקל סיכון 250%)	1,435	179	176
	סך הכל סיכון אשראי	35,817	4,477	4,398
20	סיכון שוק (גישה סטנדרטית)	12	2	1
24	סיכון תפעולי	3,610	451	428
27	סך הכל	39,439	4,930	4,827

* סיכון האשראי הנ"ל אינו כולל סיכון אשראי צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי, סיכון סילוק, חשיפות איגוח וסכומים מתחת לספי הניכוי.

לא זוהו הבדלים מהותיים בין הרבעון הנוכחי לרבעון קודם.

הרכב ההון

(א) הרכב הון פיקוחי

31/12/2022		30/09/2022		30/09/2023	
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוח	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
הון עצמי רובד 1 : מכשירים ועודפים					
15.1.1 15.1.4	-	203	-	203	-
1 הון מניות רגילות שהונפק ע"י התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1					
15.1.2	-	4,197	-	4,046	-
2 עודפים לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן					
15.1.3 15.1.4	-	(345)	-	(321)	-
3 רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי					
	-	-	-	-	-
4 מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו ע"י התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר					
	-	-	-	-	-
הזרמות הון קיימות מהמגזר הציבורי שיוכרו עד ליום 1.1.2018					
	-	-	-	-	-
5 מניות רגילות שהונפקו ע"י חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות ע"י צד ג' (זכויות מיעוט)					
15	-	4,055	-	3,928	-
6 הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים					
הון עצמי רובד 1 : התאמות פיקוחיות וניכויים					
	-	-	-	-	-
7 התאמות יציבותיות להערכות שווי					
	-	-	-	-	-
8 מוניתין בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלוונטי					
0	-	(1)	-	(2)	-
9 נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם					
	-	-	-	(2)	-
10 מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי					
	-	-	-	-	-
11 סכום הרווח הכולל האחר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שוויים ההון					
	-	-	-	-	-
12 פער שלילי בין הפרשות להפסדים צפויים					
	-	-	-	-	-
13 גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח					
13.1	-	-	-	-	-
14 רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי (DVA). בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק					

31/12/2022		30/09/2022		30/09/2023	
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
5.3	-	-	-	(2)	-
	-	-	-	-	-
8.1.1	-	(191)	-	(179)	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
8.1.1	-	183	-	187	147
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
8.1.1	-	183	-	187	147
	-	-	-	-	-
	-	(9)	-	2	60
	-	4,046	-	3,930	4,785

8

31/12/2022		30/09/2022		30/09/2023	
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)					
-	-	-	-	-	72 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות הבנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
-	-	-	-	-	73 השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה
-	-	-	-	-	74 זכויות שירות למשכנתאות (בניכוי מסים נדחים לשלם)
8.1.1	-	405	-	392	75 מיסים נדחים לקבל שנוצרו מהפרשי עיתוי שהם מתחת לסף ההפחתה
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2					
4.1 14.2	-	588	-	563	76 הפרשה כשירה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה
-	-	414	-	411	77 התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית
-	-	-	-	-	78 הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה
-	-	-	-	-	79 התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר					
-	-	-	-	-	80 סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)
-	-	-	-	-	81 סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה
-	-	-	-	-	82 סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 נוסף הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)
-	-	-	-	-	83 סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 נוסף בשל התקרה
-	-	-	-	-	84 סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)
-	-	-	-	-	85 סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה

יחס המינוף**(א) השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף**

להלן נתונים למדידת חשיפת יחס המינוף כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 218, במיליוני ש"ח:

	31/12/2022	30/09/2022	30/09/2023		
1	64,786	65,485	61,338	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים	
2	-	-	-	התאמות בגין השקעות ביישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח, המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים	
3	-	-	-	התאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף	
4	87	69	205	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	
5	-	-	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך	
6	2,968	3,050	3,165	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (לאחר המרה לסכומים שווי ערך אשראי)	
7	554	535	765	התאמות אחרות	
8	68,395	69,139	65,473	סך הכל חשיפה לצורך יחס המינוף	

לא זוהו הבדלים מהותיים בין סך הנכסים במאזן לבין סך החשיפות המאזניות לצורך יחס המינוף.

(ב) יחס המינוף

	31/12/2022	30/09/2022	30/09/2023	במיליוני ₪
חשיפות מאזניות				
1	65,352	65,986	61,982	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות ביטחונות והפרשה קבוצתית)
2	(99)	(89)	(1)	סכומים בגין נכסים שנוכו לצורך קביעת הון רובד ראשון
3	65,253	65,897	61,981	סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
חשיפות בגין נגזרים				
4	69	121	163	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתה של בטחון משתנה במזומן כשיר)
5	105	71	164	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
6	-	-	-	גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים המאזניים בהתאם להוראות הדיווח לציבור
7	-	-	-	ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים
8	-	-	-	רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח
9	-	-	-	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
10	-	-	-	קיצוצים רעיוניים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
11	174	192	327	סך חשיפות בגין נגזרים
חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך				
12	-	-	-	נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא הכרה בקיצוצים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמטופלות כמכירה חשבונאית
13	-	-	-	סכומים שקוזזו של מזומן שלם ושל מזומן לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך
14	-	-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
15	-	-	-	חשיפות בגין עסקאות כסוכן
16	-	-	-	סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
חשיפות חוץ מאזניות אחרות				
17	9,668	9,794	10,406	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
18	(6,700)	(6,744)	(7,241)	התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי
19	2,968	3,050	3,165	סך חשיפה חוץ מאזנית
הון וסך החשיפות				
20	4,046	3,930	4,785	הון רובד ראשון
21	68,395	69,139	65,473	סך החשיפות
יחס המינוף				
22	5.9%	5.7%	7.3%	יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

ביחס המינוף נרשמה עלייה של כ- 0.48% לעומת הרבעון הקודם. לא זוהו הבדלים מהותיים בתמהיל הרכיבים העיקריים המשמשים לחישוב יחס המינוף.

סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו סיכון להיווצרות הפסדים כתוצאה מחוסר יכולת של לווה או צד נגדי לעמוד בהתחייבויותיו, בחלקן או במלואן. תפיסת ניהול סיכון אשראי בבנק מכוונת להבטיח איזון נאות בין גורמים עסקיים היוצרים באופן ישיר את החשיפה לסיכון אשראי ומנהלים אותה, לבין גורמים העוסקים בפיקוח, בקרה והערכת סיכונים בלתי תלויה ולבין גורמים העוסקים בביקורת. ניהול סיכון אשראי בבנק כולל את ניהול סיכון ריכוזיות וסיכון סביבה. לפרטים בדבר סיכון אשראי, ראה פירוט בדוח הכספי לשנת 2022 אשר עומד לעיון [באתר הבנק](#).

(א) איכות האשראי של חשיפות אשראי

להלן נתונים על איכות חשיפות האשראי (מאזניות וחוף מאזניות) במיליוני ₪:

א	ב	ג	ד	
30/09/2023				
יתרות ברוטו	לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	יתרות נטו (א+ב-ג)
1	655	46,160	845	45,970
2	-	6,868	-	6,868
3	-	10,419	49	10,370
4	655	63,447	894	63,208
סה"כ				

א	ב	ג	ד	
30/09/2022				
יתרות ברוטו	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	יתרות נטו (א+ב-ג)
1	402	43,304	669	43,037
2	-	6,898	-	6,898
3	-	9,813	39	9,774
4	402	60,015	708	59,709
סה"כ				

א	ב	ג	ד	
31/12/2022				
יתרות ברוטו	לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	יתרות נטו (א+ב-ג)
1	529	43,366	697	43,198
2	-	6,975	-	6,975
3	-	9,680	39	9,641
4	529	60,021	736	59,814
סה"כ				

(ב) שיטות להפחתת סיכון אשראי

להלן נתונים להיקף השימוש בשיטות להפחתת סיכון אשראי, במיליוני ₪:

30/09/2023									
א	1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	
מובטחים									לא מובטחים
סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: על ידי ביטחון		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי גזרי נגזרי אשראי		1
			יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	
36,003	9,967	2,763	9,660	2,470	307	293	-	-	1 חובות למעט אגרות חוב
6,868	-	-	-	-	-	-	-	-	2 אגרות חוב
42,871	9,967	2,763	9,660	2,470	307	293	-	-	3 סה"כ
516	37	11	37	11	-	-	-	-	4 מזה: לא צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר

30/09/2022									
א	1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	
מובטחים									לא מובטחים
סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: על ידי ביטחון		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי גזרי נגזרי אשראי		1
			יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	
32,400	10,637	2,955	10,328	2,656	309	299	-	-	1 חובות למעט אגרות חוב
6,898	-	-	-	-	-	-	-	-	2 אגרות חוב
39,298	10,637	2,955	10,328	2,656	309	299	-	-	3 סה"כ
287	58	9	58	9	-	-	-	-	4 מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

31/12/2022									
א	1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	
מובטחים									לא מובטחים
סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: על ידי ביטחון		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי גזרי נגזרי אשראי		1
			יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	
32,974	10,224	2,850	9,916	2,553	308	297	-	-	1 חובות למעט אגרות חוב
6,975	-	-	-	-	-	-	-	-	2 אגרות חוב
39,949	10,224	2,850	9,916	2,553	308	297	-	-	3 סה"כ
320	43	12	43	12	-	-	-	-	4 מזה: לא צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר

ביחס ליום 31/12/2022 נרשמה ירידה של 87 מ' ₪ בהיקף המרכיבים ששימשו להפחתת סיכון האשראי.

(ג) חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון

להלן פירוט היקף החשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון במיליוני ₪:

30/09/2023

א	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	יב	יג
0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CRM ואחרי CCF)
13,535	-	-	-	-	-	-	-	-	13,535
-	-	5,535	-	-	-	6	-	-	5,541
-	-	924	-	6	-	12	-	-	942
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	400	-	151	-	11,214	333	-	12,098
-	-	-	-	-	5,439	55	-	-	5,494
-	-	-	-	-	4,757	1	-	-	4,758
-	-	-	2,666	4,086	1,582	235	-	3,953	12,522
-	-	-	-	-	-	4,752	-	-	4,752
-	-	-	-	-	-	129	423	-	552
528	-	-	-	-	-	925	-	-	1,453
-	-	-	-	-	-	13	-	-	13
14,063	-	6,859	2,666	4,243	11,778	17,329	756	3,953	61,647

1	ריבונות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
2	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
3	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח) (MDB)
4	חברות ניירות ערך
5	תאגידים
6	חשיפות קמעונאיות ליחידים
7	הלוואות לעסקים קטנים
8	בביטחון נכס למגורים
9	בביטחון נדל"ן מסחרי
10	הלוואות בפיגור
11	נכסים אחרים*
11 א	*מזה: בגין מניות
12	סה"כ

30/09/2022

א	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	יב	יג
0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CRM ואחרי CCF)
20,449	-	-	-	-	-	-	-	-	20,449
-	-	5,206	-	-	-	4	-	-	5,210
-	-	709	-	9	-	19	-	-	737
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	519	-	-	-	*10,585	83	-	11,187
-	-	-	-	-	4,807	238	-	-	5,045
-	-	-	-	-	4,475	4	-	-	4,479
-	-	-	2,454	3,769	1,559	227	-	3,216	11,225
-	-	-	-	-	-	*5,181	-	-	5,181
-	-	-	-	-	-	86	264	-	350
675	-	-	-	-	-	932	-	-	1,607
-	-	-	-	-	-	13	-	-	13
21,124	-	6,434	2,454	3,778	10,841	17,276	347	3,216	65,470
סה"כ									

* סווג מחדש

31/12/2022

א	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	יב	יג
0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CRM ואחרי CCF)
19,839	-	-	-	-	-	-	-	-	19,839
-	-	5,275	-	-	-	27	-	-	5,302
-	-	635	-	4	-	15	-	-	654
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	375	-	151	-	*10,428	182	-	11,136
-	-	-	-	-	4,900	28	-	-	4,928
-	-	-	-	-	4,439	4	-	-	4,443
-	-	-	2,503	3,824	1,528	206	-	3,407	11,468
-	-	-	-	-	-	*5,197	-	-	5,197
-	-	-	-	-	-	64	406	-	470
518	-	-	-	-	-	899	-	-	1,417
-	-	-	-	-	-	13	-	-	13
20,357	-	6,285	2,503	3,979	10,867	16,868	588	3,407	64,854

1	ריבונות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
2	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
3	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח) (MDB)
4	חברות ניירות ערך
5	תאגידים
6	חשיפות קמעונאיות ליחידים
7	הלוואות לעסקים קטנים
8	בביטחון נכס למגורים
9	בביטחון נדל"ן מסחרי
10	הלוואות בפיגור
11	נכסים אחרים*
11 א	*מזה : בגין מניות
12	סה"כ

*סווג מחדש

סיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי צד נגדי הינו סיכון לכך שצד נגדי בעסקת חוזה פיננסי ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של העסקה ולא יעמוד בתשלומים הנדרשים על פי תנאי העסקה. סיכון אשראי צד נגדי מהווה חלק מסיכון אשראי היות ומקור ההפסד הצפוי הינו כשל הצד הנגדי.

לפרטים בדבר סיכון אשראי של צד נגדי, ראה פירוט בדוח הכספי לשנת 2022 אשר עומד לעיון [באתר הבנק](#).

א) ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי לפי גישה פיקוחית**ליום 30 בספטמבר 2023**

ו	ה	ד	ב	א	
RWA	EAD לאחר CRM	Alpha ששימש לצורך חישוב EAD רגולטורי	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
95	293	1.4	99	112	1 שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך) (SFT)
95	293	1.4	99	112	6 סה"כ

ליום 30 בספטמבר 2022

ו	ה	ד	ב	א	
RWA	EAD לאחר CRM	Alpha ששימש לצורך חישוב EAD רגולטורי	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
80	192	1	51	87	1 שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך) (SFT)
80	192	1	51	87	6 סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2022

ו	ה	ד	ב	א	
RWA	EAD לאחר CRM	Alpha ששימש לצורך חישוב EAD רגולטורי	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
64	153	1.4	63	46	1 שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך) (SFT)
64	153	1.4	63	46	6 סה"כ

(ב) חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי לפי תיק פיקוחי ומשקולות סיכון

להלן פירוט החשיפה במיליוני ₪:

30/09/2023

ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	תיק פיקוחי / משקל סיכון
סך חשיפות אשראי	אחר	150%	100%	75%	50%	20%	10%	0%	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ריבונותיות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
22	-	-	-	-	-	22	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSEs) שאינן ממשלה מרכזית
225	-	-	-	-	-	225	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDBs))
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
21	-	-	21	-	-	-	-	-	תאגידים
25	-	-	25	-	-	-	-	-	תיקים קמעונאיים פיקוחיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
293	-	-	46	-	-	247	-	-	סה"כ

30/09/2022

ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	תיק פיקוחי / משקל סיכון
סך חשיפות אשראי	אחר	150%	100%	75%	50%	20%	10%	0%	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ריבונותיות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
26	-	-	-	-	-	26	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSEs) שאינן ממשלה מרכזית
114	-	-	-	-	-	114	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDBs))
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
33	-	-	33	-	-	-	-	-	תאגידים
19	-	-	19	-	-	-	-	-	תיקים קמעונאיים פיקוחיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
192	-	-	52	-	-	140	-	-	סה"כ

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	
0%	10%	20%	50%	75%	100%	150%	אחר	סך חשיפות אשראי	תיק פיקוחי / משקל סיכון
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
-	-	11	-	-	-	-	-	11	ישויות סקטור ציבורי (PSEs) שאינן ממשלה מרכזית
-	-	100	-	-	-	-	-	100	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDBs))
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
-	-	-	-	-	27	-	-	27	תאגידים
-	-	-	-	-	15	-	-	15	תיקים קמעונאיים פיקוחיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
-	-	111	-	-	42	-	-	153	סה"כ

30/09/2023

20/07/2022						
א	ב	ג	ד	ה	ו	
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים למימון (SFTs) ניירות ערך						
שווי הוגן של ביטחון שהתקבל		שווי הוגן של ביטחון שהופקד		שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד	
מנותק	לא מנותק	מנותק	לא מנותק			
-	-	-	-	-	-	מזומן - מטבע מקומי
-	-	-	-	-	-	מזומן - מטבעות אחרים
-	-	-	-	-	-	חוב ריבוני מקומי
-	-	-	-	-	-	חוב ריבוני אחר
-	-	-	-	-	-	חוב של סוכנות ממשלתית
-	-	-	-	-	-	אגרות חוב קונצרניות
-	-	-	-	-	-	מניות
-	-	-	-	-	-	ביטחון אחר
-	-	-	-	-	-	סה"כ

30/09/2022

א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים ביטחון שמשמש בעסקאות למימון ניירות ערך (SFTs)					
שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד	שווי הוגן של ביטחון שהתקבל		שווי הוגן של ביטחון שהופקד	שווי הוגן של ביטחון שהתקבל
		לא מנותק	מנותק		
מזומן - מטבע מקומי	-	-	-	-	-
מזומן - מטבעות אחרים	-	20	-	25	-
חוב ריבוני מקומי	-	-	-	-	-
חוב ריבוני אחר	-	-	-	-	-
חוב של סוכנות ממשלתית	-	-	-	-	-
אגרות חוב קונצרניות	-	-	-	-	-
מניות	-	-	-	-	-
ביטחון אחר	-	-	-	-	-
סה"כ	-	20	-	25	-

31/12/2022

א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים ביטחון שמשמש בעסקאות למימון ניירות ערך (SFTs)					
שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד	שווי הוגן של ביטחון שהתקבל		שווי הוגן של ביטחון שהופקד	שווי הוגן של ביטחון שהתקבל
		לא מנותק	מנותק		
מזומן - מטבע מקומי	-	-	-	-	-
מזומן - מטבעות אחרים	-	8	-	22	-
חוב ריבוני מקומי	-	-	-	-	-
חוב ריבוני אחר	-	-	-	-	-
חוב של סוכנות ממשלתית	-	-	-	-	-
אגרות חוב קונצרניות	-	-	-	-	-
מניות	-	-	-	-	-
ביטחון אחר	-	10	-	-	-
סה"כ	-	18	-	22	-

סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון לפגיעה בהכנסות הבנק וברווחיותו בשל שינויים אפשריים בשווי ההוגן של הנכסים והתחייבויות (מאזני וחוז' מאזני) הנובעים משינויים במחירי השוק, כגון: שינוי בשיעור האינפלציה, שינוי בשיעורי הריבית, שינוי בשערי חליפין, שינויים בשוק ההון. סיכון שוק כולל את רכיבי הסיכון הבאים: סיכון בסיס, סיכון ריבית, סיכון מניות וסיכון אופציות. לפרטים בדבר סיכון שוק, ראה דוח כספי לשנת 2022 אשר עומד לעיון [באתר הבנק](#).

(א) סיכון שוק בגישה הסטנדרטית

להלן נתונים לגבי נכסי סיכון שוק משוקללים במיליונים:

31/12/2022	30/09/2022	30/09/2023	
א	א	א	
סכומים	סכומים	סכומים	
			מוצרים ישירים (outright products)
-	-	-	1 סיכון שיעור ריבית (כללי וספציפי)
-	-	-	2 סיכון פוזיציה במניות (כללי וספציפי)
32	50	12	3 סיכון שער חליפין
-	-	-	4 סיכון סחורות
-	-	-	אופציות
-	-	-	5 הגישה הפשוטה
-	-	-	6 גישת דלתה-פלוס
-	-	-	7 גישת התרחישים
-	-	-	8 איגוח
32	50	12	9 סה"כ

סיכון נזילות

סיכון נזילות הינו סיכון לרווחי הבנק וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. נזילות מוגדרת כיכולת הבנק לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

(א) יחס כיסוי נזילות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום				
30/09/2022		30/09/2023		במיליוני שקלים חדשים
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ וחברות מאוחדות שלו
סך הכל נכסים באיכות גבוהה				
16,143		12,378		1 סך הכל נכסים באיכות גבוהה (HQLA)
תזרימי מזומנים יוצאים				
1,415	22,465	1,328	23,684	2 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
456	9,129	434	8,679	3 פיקדונות יציבים
787	7,558	623	5,972	4 פיקדונות פחות יציבים
173	5,778	271	9,033	4א פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים
11,791	17,744	8,524	14,094	5 מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
-	-	-	-	6 פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיבים
11,708	17,661	8,473	14,043	7 פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
83	83	51	51	8 חובות לא מובטחים
מימון סיטונאי מובטח				
1,810	7,029	1,807	7,267	10 דרישות נזילות נוספות, מזה:
779	779	695	695	11 תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	-	-	12 תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
1,031	6,250	1,112	6,572	13 קווי אשראי ונזילות
-	-	-	-	14 מחויבויות מימון חוזיות אחרות
99	2,905	104	3,054	15 מחויבויות מימון מותנות אחרות
15,115		11,763		16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
תזרימי מזומנים נכנסים				
-	-	-	-	17 הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
2,414	3,612	2,625	4,004	18 תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
735	780	629	710	19 תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
3,149	4,392	3,254	4,714	20 סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם				
16,143		12,378		21 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
11,966		8,509		22 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
135.1		145.4		23 יחס כיסוי נזילות (%)

להלן פירוט מרכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע של הבנק, במיליוני שקלים חדשים:

- ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).

- ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא ו- (2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

ב) מספר התצפיות ששימשו בחישוב יחס כיסוי הנזילות הממוצע

המידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של 74 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ג) ניתוח תוצאות יחס כיסוי הנזילות

1. הגורמים העיקריים המשפיעים על יחס כיסוי הנזילות הינם
 - היקף הנכסים באיכות גבוהה (HQLA) מושפע בעיקר מהיקף הפיקדונות שהבנק מגייס לעומת היקף האשראי הניתן. במהלך הרבעון המדווח גדלו יתרות האשראי לציבור ב-933 מיליון ₪ לעומת קיטון בסך 849 מיליון ₪ בפיקדונות הציבור.
 - היקף ותמהיל פיקדונות הציבור בדגש על התקופה הנוטרת עד לאופציית המשיכה הראשונה של הפיקדון ועל סוג הלקוח (קמעונאי, עסק קטן, תאגיד שהינו גוף פיננסי, תאגיד שאינו גוף פיננסי וכו').
 - היקף ההתחייבויות למתן אשראי לצדדים נגדיים השונים והיקף מחויבויות המימון המותנות של הבנק.
 - היקף תזרימי המזומנים מחשיפות הנפרעות כסדרן בטווח של חודש.
 - החלטות השקעה של הבנק באיגרות חוב, דהיינו האם להשקיע בנכסים נזילים באיכות גבוהה או באגרות חוב פחות נזילות. כמו כן, החלטה על מימוש אגרות חוב פחות נזילות מגדילה את יחס כיסוי הנזילות.

2. שינויים תוך תקופתיים ושינויים לאורך זמן

נתונים לגבי יחס כיסוי הנזילות במיליוני ₪ ליום :	30/09/2023	30/09/2022	31/12/2022
סך הכל נכסים באיכות גבוהה	10,244	15,208	14,493
תזרימי מזומנים יוצאים	11,676	14,364	13,757
תזרימי מזומנים נכנסים	3,647	2,941	2,721
תזרימי מזומנים יוצאים, נטו	8,029	11,423	11,036
יחס כיסוי הנזילות	128%	133%	131%

במהלך הרבעון המדווח, מיום 30.6.23 ועד ליום 30.9.23, חל קיטון ביחס כיסוי הנזילות מ-141% ל-128% המשקף קיטון בסך 1.211 מיליארד ₪ בעודף הנזילות.

3. הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה

רוב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA) בבנק הינם נכסי רמה 1 אשר נחשבים לנכסים הנזילים ביותר ולפיכך אינם כפופים למקדם ביטחון תחת יחס כיסוי הנזילות (מקדם 100%). להלן הרכב הנכסים באיכות גבוהה (HQLA) ליום 30.9.23 (במיליוני ₪ בערכים משוקללים):

31/12/2022		30/09/2022		30/09/2023		
ממוצע	ליום	ממוצע	ליום	ממוצע	ליום	
14,521	14,493	16,143	15,208	12,378	10,244	סה"כ נכסי רמה 1
0	0	0	0	0	0	נכסי רמה 2 א'
0	0	0	0	0	0	נכסי רמה 2 ב'
14,521	14,493	16,143	15,208	12,378	10,244	סך הכל נכסים באיכות גבוהה (HQLA)

- צורכי הנזילות הפוטנציאליים (תזרימי מזומנים יוצאים) עפ"י חישוב יחס כיסוי הנזילות הסתכמו ליום 30.9.23 בסך 11.676 מיליארד ₪ ובניכוי תזרימי מזומנים נכנסים הסתכמו תזרימי המזומנים היוצאים נטו בסך 8.029 מיליארד ₪.
- כנגדם הבנק מחזיק ליום 30.9.23 נכסים נזילים באיכות גבוהה בסך 10.244 מיליארד ₪.
- לפיכך, עודפי הנזילות של הבנק במסגרת חישוב יחס כיסוי הנזילות ליום 30.9.23 מסתכמים ב- 2.215 מיליארד ₪.

4. ריכוזיות של מקורות מימון

הבנק הינו בנק מסחרי הפועל בכל מגזרי הפעילות. מתכונת זו מאפשרת לבנק לגוון את תמהיל מקורותיו. ליום 30.9.23 מהווים הפיקדונות שהופקדו ע"י מפקידים שיתרתם אינה עולה על 1 מיליון ₪ 37.2% מכלל פיקדונות הציבור ומפקידים שיתרתם מ- 1 מ' ₪ ועד ל- 10 מ' ₪ מהווים 21.6% מכלל פיקדונות הציבור. בנוסף, ניתן לראות בטבלה לעיל "פירוט מרכיבי יחס כיסוי הנזילות" כי הסכום הכולל של פיקדונות קמעונאיים ופיקדונות מעסקים קטנים הסתכם בממוצע ברבעון המדווח בסך כ- 23.684 מיליארד ₪ לעומת מימון סיטונאי בלתי מובטח לתקופה נותרת לפירעון של עד חודש בסך 14.094 מיליארד ₪ (ממוצע ברבעון המדווח).

5. חשיפות לנגזרים ודרישת ביטחונות אפשרית

ליום 30.9.23 הבנק לא העמיד בטחונות לצדדים נגדיים בגין נגזרים מעבר לדלפק, בגין פעילות בבורסה לניירות ערך ופעולות בשוק המעו"ף של לקוחותיו הועמדו ביטחונות בסך 38 מיליון ₪. בגין דרישות ביטחון אפשריות נוספות כלל הבנק ליום 30.6.23 תזרים יוצא נוסף בסך 99 מיליון ₪. סכום זה מחושב בהתאם לתזרים הביטחונות המקסימאלי שחל במהלך חלון של 30 ימים במשך השנתיים האחרונות.

6. יחס כיסוי הנזילות בחתך מטבעות

הבנק פועל בעיקר במגזר השקלים וסך הנכסים התוך מאזניים שלו בשקלים (לרבות שקל צמוד מדד ושקל צמוד למט"ח) מסתכם ליום 30.9.23 בשיעור של כ- 95.9% מסך המאזן. במגזר המט"ח סך הנכסים התוך מאזניים מסתכם ליום 30.9.23 בשיעור 2.8% מסך המאזן מרביתם במטבע דולר ארצות הברית.

הבנק מקפיד על התאמה מטבעית בין סך הנכסים באיכות גבוהה לבין התזרים היוצא נטו בכל המטבעות המהותיים (שקל ודולר) ומנהל את יחס כיסוי הנזילות במטבעות המהותיים בתדירות יומית. להלן נתונים לגבי יחס כיסוי הנזילות בחלוקה לפי מטבעות:

31/12/2022	30/09/2022	30/09/2023	
127%	126%	121%	שקלים
236%	194%	181%	דולר ארה"ב
315%	287%	223%	סה"כ מט"ח
131%	133%	128%	בכל המטבעות

7. תיאור של מידת הריכוזיות של ניהול הנזילות ויחסי הגומלין בין היחידות בקבוצה:

השפעתן של החברות הבנות של הבנק על מצב נזילותו ועל יחס כיסוי הנזילות אינה מהותית.

הבנק משתייך ל"קבוצת דיסקונט" אולם מנהל את נזילותו באופן עצמאי, עסקאות נזילות בין הבנק לבין החברה האם מתבצעות בתנאי שוק ובכפוף לאישור הדירקטוריון. כחלק מניהול הנזילות העצמאי, מרכנתיל הנפקות בע"מ, חברה בבעלות מלאה של הבנק, פרסמה במהלך פברואר 2023 תשקיף מדף בתוקף עד ליום 7.2.2025 עם אפשרות להארכת תוקף התשקיף בשנה נוספת עד ליום 7.2.2026.

ד) יחס מימון יציב

יחס המימון היציב נטו מוגדר כסכום המימון היציב הזמין חלקי סכום המימון היציב הנדרש. יחס זה צריך להיות שווה ל-100% לפחות, על בסיס שוטף. "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש ("מימון יציב נדרש") הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפרעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי הבנק, וכן של חשיפותיו החוץ מאזניות. הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא זה בתוקף מיום 31.12.21 והבנק מיישם את ההוראה כנדרש. נכון ליום 30.9.23 יחס המימון היציב מסתכם ב-123.9%.

להלן פירוט של יחס המימון היציב נטו נכון ליום 30.9.2023:

ה	ד	ג	ב	א	במליוני שקלים חדשים
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופת פרעון				
	שנה או יותר	עד 6 חודשים	עד 6 חודשים	ללא מועד פרעון	
					פריטי מימון יציב זמין (AFS)
5,688	813	45	105	4,725	1 הון:
5,688	813	45	105	4,725	2 הון פיקוחי
-	-	-	-	-	3 מכשירי הון אחרים
23,681	788	3,748	20,971	-	4 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:
12,709	450	1,538	11,366	-	5 פיקדונות יציבים
10,972	338	2,210	9,605	-	6 פיקדונות פחות יציבים
13,256	4,282	4,225	19,662	-	7 מימון סיטונאי:
-	-	-	-	-	8 פיקדונות לצרכים תפעוליים
13,256	4,282	4,225	19,662	-	9 מימון סיטונאי אחר
-	-	-	-	-	10 התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית

ה	ד	ג	ב	א	במליוני שקלים חדשים
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופת פרעון				
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פרעון	
1,073	997	261	519	-	11 התחייבויות אחרות:
-	-	-	-	-	12 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
1,073	997	261	519	-	13 כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל
43,698					14 סך מימון יציב זמין (AFS)
					פריטי מימון יציב נדרש (RSF)
237					15 סך נכסים נוזלים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)
-	-	-	-	-	16 פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות
30,817	29,182	4,517	17,053	-	17 הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם:
-	-	-	-	-	18 הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נוזלים באיכות גבוהה ברמה 1
350	159	56	1,088	-	19 הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נוזלים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות
20,839	17,733	3,937	15,446	-	20 הלוואות ללקוחות סטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבונות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי, מזה:
3,103	3,848	474	7,040	-	21 עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
9,616	11,277	524	517	-	22 הלוואות לדיר המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן, מזה:
1,704	2,447	114	112	-	23 עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
12	13	-	2	-	24 ניירות ערך שאינם בכשל ושאין כשירים להיחשב נכסים נוזלים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה
-	-	-	-	-	25 נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית
3,728	1,610	1,395	2,295	563	26 נכסים אחרים:
-	-	-	-	-	27 סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב
-				-	28 נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)
-				-	29 נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
1				-	30 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו

ה	ד	ג	ב	א	במליוני שקלים חדשים
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופת פרעון				
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פרעון	
3,727	1,610	1,395	2,295	563	31 כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל
488	3,304	3,477	3,591	-	32 פריטים חוץ מאזניים
35,269					33 סך מימון יציב נדרש (RSF)
123.9%					34 יחס מימון יציב נטו NFSR (%)

להלן פירוט של יחס המימון היציב נטו נכון ליום 30.9.2022 :

ה	ד	ג	ב	א	במליוני שקלים חדשים
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופת פרעון				
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פרעון	
					פריטי מימון יציב זמין (AFS)
4,960	902	39	91	3,928	1 הון :
4,960	902	39	91	3,928	2 הון פיקוחי
-	-	-	-	-	3 מכשירי הון אחרים
22,842	845	2,504	21,237	-	4 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים :
12,374	428	1,130	11,444	-	5 פיקדונות יציבים
10,468	417	1,374	9,793	-	6 פיקדונות פחות יציבים
14,819	4,932	4,427	24,550	-	7 מימון סרטוני :
-	-	-	-	-	8 פיקדונות לצרכים תפעוליים
14,819	4,932	4,427	24,550	-	9 מימון סרטוני אחר
-	-	-	-	-	10 התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית
1,120	1,005	230	617	-	11 התחייבויות אחרות :
-	-	-	-	-	12 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
1,120	1,005	230	617	-	13 כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל
43,741	0	0	0	0	14 סך מימון יציב זמין (AFS)
					פריטי מימון יציב נדרש (RSF)
148	0	0	0	0	15 סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)
-	-	-	-	-	16 פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות
29,456	28,542	4,014	22,760	-	17 הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם :
-	-	-	-	-	18 הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 1

ה	ד	ג	ב	א	במליוני שקלים חדשים
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופת פרעון				
	שנה או יותר	עד 6 חודשים	עד 6 חודשים	ללא מועד פרעון	
230	37	98	958	-	19 הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נוילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות
20,709	18,449	3,438	21,340	-	20 הלוואות ללקוחות סיוטנאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבונות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי, מזה:
2,909	3,725	430	13,779	-	21 עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
8,503	10,042	478	459	-	22 הלוואות לדיר המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן, מזה:
1,736	2,508	108	104	-	23 עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
14	14		3	-	24 ניירות ערך שאינם בכשל ושאנם כשירים להיחשב נכסים נוילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה
-	-	-	-	-	25 נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית
5,611	2,924	1,748	1,797	498	26 נכסים אחרים:
-	-	-	-	-	27 סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב
-				-	28 נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)
42				-	29 נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
2				-	30 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו
5,567	2,924	1,748	1,797	498	31 כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל
459	4,176	2,125	3,487	-	32 פריטים חוץ מאזניים
35,674					33 סך מימון יציב נדרש (RSF)
122.6%					34 יחס מימון יציב נטו NFSR (%)

נספחים מילון מונחים מקוצר

מונח	הסבר
באזל	ועידת באזל המפתחת תקני בנקאות במטרה לספק יציבות למערכת הבנקאות הבין לאומית ולהפחית עיוותי תחרות בין בנקים.
הפחתת סיכון אשראי (CRM)	הפחתת סיכון אשראי (CRM - Credit Risk Mitigation) - מקוזי סיכון המותרים לקיזוז עפ"י הוראות באזל 2 (בעיקר: ביטחונות נזילים משועבדים כנדרש). לפי הוראות אלה הבנק יכול, בעת חישוב דרישות ההון, להפחית את חשיפת האשראי שלו כלפי הצד הנגדי, ובכך להביא בחשבון את השפעת הפחתת הסיכון של הביטחון.
מגבלה	מגבלה רגולטורית (Regulatory Risk Limit): היגד שנקבע ע"י גורם רגולטורי, המהווה גבול מינימום / מקסימום לפעילות הבנק. מגבלה פנימית (Internal Risk Limit): היגד הנקבע ע"י הבנק, המהווה גבול לפעילות במסגרת התיאבון לסיכון.
CCF	(Credit Conversion Factors) המרה של פריטים חוץ מאזניים לשווה ערך לאשראי - לפי הגישה הסטנדרטית של באזל 2, פריטים חוץ מאזניים מומרים לשווה ערך חשיפות אשראי באמצעות שימוש במקדמי המרה לאשראי.